

Preses relīze

Luksemburgā, 2020. gada 9. decembrī

Pastāv risks, ka Covid-19 krīze palielinās ekonomisko plaisu starp ES valstīm

Eiropas Revīzijas palāta (ERP) uzskata, ka ES un tās dalībvalstu īstenotie agrīnie pasākumi ar mērķi novērst Covid-19 ietekmi uz ekonomiku ir palīdzējuši saglabāt darbvietas un uzņēmumus. Tomēr revidenti arī saskata risku, ka pandēmijas nevienmērīgā ietekme uz dalībvalstīm un to atšķirīgās spējas atbalstīt savu ekonomiku varētu palielināt ekonomisko plaisu starp tām. Revidenti arī uzskata, ka pašlaik ierosinātā ES finansiālā reakcija uz krīzi ir izdevība virzīt ES prioritātes un apsvērt ilgtermiņa uzlabojumus nolūkā stiprināt dalībvalstu ekonomikas koordināciju. Vienlaikus revidenti norāda uz riskiem un izaicinājumiem, kas saistīti ar šo pasākumu īstenošanu un koordinēšanu.

Reagējot uz Covid-19 pandēmijas izraisīto ekonomikas satricinājumu, dalībvalstis pieņēma plašu fiskālo pasākumu klāstu, lai atbalstītu savu ekonomiku. Jūlijā 1250 pasākumu vērtība bija aptuveni 3,5 triljoni EUR jeb 27 % no ES 27 dalībvalstu iekšzemes kopprodukta (IKP). Lielākā daļa pasākumu bija darbvietu saglabāšanas shēmas un likviditātes atbalsts, kas līdz šim ir lielā mērā mazinājis atlaišanas. Tomēr šie valstu fiskālie pasākumi ievērojami palielinās valstu budžeta deficītu un valsts parāda līmeni. Turklāt pasākumu apmērs un struktūra atspoguļo dalībvalstu relatīvo labklājību, nevis to, cik smagi krīze tās ir ietekmējusi. Revidenti arī brīdina par risku, ka var palielināties dalībvalstu ekonomiskās atšķirības un tikt izkropļoti dalībvalstu vienlīdzīgas konkurences apstākļi.

“Dalībvalstu pasākumi reaģēšanai uz krīzi saglabāja darbvietas un uzņēmumus, bet neizbēgami palielināja budžeta deficītu. Mēs saskatām risku, ka tas turpmākajos gados mazinās ekonomikas konvergenci,” teica par šo apskatu atbildīgā ERP locekle Ildikó Gáll-Pelcz. *“ES pārvaldības izaicinājums būs saistīts ar atgriešanos pie pašreizējiem fiskālajiem noteikumiem vai jaunu noteikumu izstrādi, nekavējot nedz ekonomikas atveseļošanu pēc pandēmijas, nedz parāda atmaksājamību.”*

ES reaģēja, ātri īstenojot elastīgu ekonomikas koordināciju. Tas ļāva dalībvalstīm mīkstināt jaunās ekonomikas krīzes ietekmi, ieviešot fiskālus stimulus un pagaidu valsts atbalstu, kā arī uz laiku apturot budžeta maksimālos apjomus (“izņēmuma klauzula”). ES arī mobilizēja pieejamos līdzekļus

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto apskatu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

un izveidoja jaunus drošības tīklus uzņēmumiem, valdībām un darba ņēmējiem. Tomēr līdz 2020. gada augusta beigām līdzekļi vēl netika izmaksāti lielos apjomos.

Turklāt 2020. gada jūlijā Eiropadome vienojās par ES programmu *Next Generation EU* 750 miljardu EUR vērtībā – atbalstu, lai atgrieztos pie ilgtspējīgas un noturīgas atveseļošanas. Tādējādi kopā ar nākamo septiņgadu budžetu ES finansiālais atbalsts sasniegs 1,8 triljonus EUR. Tomēr revidenti brīdina, ka nav garantijas, ka šie pasākumi veicinās ilgtspējīgu izaugsmi un palielinās konvergenci starp dalībvalstīm. Atbalsta efektivitāte būs ļoti lielā mērā atkarīga no tā, cik labi tas risinās krīzes faktisko ietekmi un palielinās dalībvalstu spēju atbalstīt savu ekonomiku un pienācīgi īstenot jaunus pasākumus.

Vispārīga informācija

Tiek prognozēts, ka ES 27 dalībvalstu IKP 2020. gadā samazināsies par 7,4 % un 2021. gadā, iespējams, neatgriezīsies pirmskrīzes līmenī. Tas var ievērojami palielināt maksātspējas gadījumu skaitu un samazināt darbvietu skaitu. Visticamāk, ka gandrīz neviena no 27 dalībvalstīm 2020. gadā neievēros ES noteikto budžeta deficīta ierobežojumu 3 % apmērā no IKP.

Šodien ERP publicēja apskatu Nr. 6/20 “*ES ekonomikas politikas atbildes reakcija uz Covid-19 krīzi – riski, izaicinājumi un iespējas*”, kurš pašlaik ir pieejams angļu valodā vietnē eca.europa.eu. Pārējo valodu versijas drīzumā tiks pievienotas. 2021. gada janvārī tā publicēs apskatu par ES reakciju uz Covid-19 sabiedrības veselības aizsardzības jomā. ERP nolēma abus apskatus sākt 2020. gada pavasarī neilgi pēc pandēmijas uzliesmojuma.

Saziņa ar presi: Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu – Mob. tālr.: (+352) 621552224